

2023-09-25

Kommunstyrelsen
Lunds kommun
221 00 Lund

Skrivelse med anledning av afrikansk svinpest

Med anledning av den överhängande risken för afrikansk svinpest vill vi peka på hur viktigt det är att kommunen ser över och kontrollerar rutinerna för sophantering och renhållning. Potentiella smitthärdar som omedelbart bör åtgärdas är exempelvis oinhägnade deponier, skräpiga rastplatser och sopor som dumpats i naturen. Allmänheten bör dessutom upplysas kontinuerligt om de stora riskerna med att slänga matrester i naturen. Om vi kraftsamlar kring detta i kommunen har vi en god chans att förhindra ett utbrott av svinpest som skulle kunna bli förödande för skånsk och svensk grisnäring, men även för många andra delar av samhället.

Skåne är ett mycket viktigt län ur livsmedelssynpunkt. När det gäller grisar så finns ca 30 procent av produktionen här. Grisproducenterna är mycket viktiga för svensk livsmedelsproduktion, vår beredskap och för måluppfyllnaden i vår livsmedelsstrategi. Det är också en viktig kugge i den cirkulära matproduktionen. Grisarna konsumerar bland annat spannmål som inte håller kvalitet för bröd och omvandlar det till näringstätt livsmedel för människor. De äter även många andra biprodukter från livsmedelsproduktionen, ex. vassle och drank. Gödseln som grisarna producerar kan användas som näring i växtodlingen, men den kan också bli biogas. Restprodukten från biogasen blir sedan näring till växter som är avsedda för matproduktion. Svenska grisar har knorr och vår grisproduktion är en av världens djurvänligaste med nolltolerans när det gäller salmonella och där antibiotika endast används till sjuka djur. Vår svenska produktion är värd att värna.

Det skulle vara förödande om svinpesten får fäste i Skåne. Ett utbrott här skulle sannolikt få mycket stora konsekvenser av flera olika anledningar. Här i Skåne finns en stor del av grisproduktionen. Skåne är också ett tätbefolkat län med många verksamhetsutövare över hela ytan. Vid ett utbrott skulle stora mängder tamgrisar sannolikt behöva avlivas och grisproducenter tvingas lägga ner. Detta skulle i sin tur påverka många fler skånska företag som levererar foder, varor och tjänster till grisgårdarna. Dessutom skulle avsaknaden av grisdödsel göra oss mer beroende av import av handelsgödsel. Allemansrätten skulle också upphävas och landsbygden spärras av vid ett utbrott. Skogsbruk och jordbruk skulle försvåras kraftigt. De redan stora viltstammarna skulle utan jakt växa okontrollerat, vilket sannolikt skulle orsaka fler viltolyckor i trafiken samt fler skador i lant- och skogsbruk.

LRF vill därför uppmana de skånska kommunerna att göra en översyn av sin avfallshantering och renhållning. Se gärna till att deponier är ordentligt inhängande, att stängslen är hela och att sopor inte ligger fritt i naturen. Om kommunen har avtal med externt renhållningsbolag så ställ gärna frågan hur de arbetar för att minimera risken för smitta.

Upplys även kommuninvånarna om farorna. Virusets spridning kan ske via animaliska livsmedel. Det kan överleva långa perioder i fryst kött, icke värmebehandlade produkter och torkade eller saltade produkter t.ex. korv. Allmänheten bör därför uppmanas att inte ta hem köttprodukter från länder där svinpest förekommer och att aldrig slänga matrester ute i naturen.

Det är av allra största vikt att vi tillsammans agerar snabbt och handlingskraftigt för att hindra spridningen och för att undvika nya smitthärdar i framtiden – inte bara för de individuella grisföretagarnas skull, utan för allas skull.

Vi i LRF:s kommungrupp anser att dessa ovan nämnda åtgärder är oerhört viktiga för en svensk hållbar grisproduktion och en svensk livsmedelsberedskap och ser fram emot att ta del av kommunens plan för att förhindra ett utbrott av svinpest.

Vi vill också gärna erbjuda vårt nätverk, vår kompetens och vår erfarenhet för fortsatt dialog och framtida ansträngningar tillsammans. Om hela samhället tar detta på allvar kan vi undvika svinpesten och de allvarliga konsekvenser detta skulle föra med sig.

Med vänliga hälsningar

Camilla Hansson
Ordförande LRF:s Kommungrupp i Lund